

Rosmalen

Berlicumseweg ongenummerd (bij 5 en 7)

Kadastraal : Rosmalen, E - 3731	Bouwjaar : laat 18de eeuws
Eigenaar : J.B.J. Tibosch	Architect :
Huidige functie : schuur	Oorspr. functie : boerderij
Verbouwingen : 1961	
Archief : BAAC-rapport 01.002. Berlicumseweg 5-7. Bouwhistorisch onderzoek en opmeting.	

Beschrijving

Algemeen:

Laat 18de-eeuwse kortegevelboerderij, thans in gebruik als schuur, gesitueerd aan de westzijde van de doorgaande weg van Rosmalen naar Berlicum op een hoger gelegen stuk grond. De boerderij heeft een driebeukige opzet met eiken ankerbalkgebinten en omvat over de volle lengte van het gebouw een stal op de begane grond en een zolder. Het pand is voorzien van een met gesmoorde Muldenpannen en riet gedekt zadeldak met wolfseinden. Op de rieten kap is een nieuw dak met golfplaten gelegd.

Van oorsprong had deze boerderij een opzet in een woon- en bedrijfsgedeelte, van elkaar gescheiden door een lage, tot aan de fliering opgemetselde brandmuur.

Ten behoeve van één grote stalruimte is de oorspronkelijke indeling in 1961 ingrijpend gewijzigd; het woongedeelte, evenals de scheidende brandmuur tussen woon- en stal-gedeelte zijn bij deze verbouwing uit het casco gesloopt. In samenhang hiermee is, na dicht-zetting van de oorspronkelijke gevelopeningen, een groot aantal nieuwe stalramen aangebracht. Een deel van de westelijke zijbeuk is vergroot, de zijgevel

werd hiertoe gedeeltelijk verplaatst en opgehoogd.

Voorgevel (kopgevel woongedeelte):

De in kruisverband gemetselde, laat achttiende-eeuwse kopgevel is voorzien van een gecementeerde plint. Oorspronkelijk was de beuk aan de linkerzijde lager dan die aan de rechterzijde (straatzijde). De gevelindeling is recentelijk gewijzigd, waarbij de oorspronkelijke openingen zijn dichtgezet. De aanwezige bouwsporen geven een beeld van de oorspronkelijke gevelindeling. De gevel bevat drie zes-ruits stalramen met vallend bovenste deel en een deur. Op zolderniveau bevindt zich een hooiluik dat eveneens recent is. De kopgevels zijn voorzien van vlechtingen. In het in 1961 aangebouwde deel links bevinden zich een zes-ruits venster en een staldeur. In het laatste kwart van de 20ste eeuw is op het

Voorgevel.

lekkende rieten dak een nieuwe afdekking met golfplaten geplaatst. Onder deze golfplaten is de oude kap nog steeds aanwezig.

Linkerzijgevel (westgevel):

In 1961 is de boerderij aan de westzijde over een deel van de lengte met een beuk uitgebreid. Hierbij is een deel van de oorspronkelijke linkerzijgevel opgeschoven. De gevel is voorzien van verschillende betonnen stalramen en een deur. Over de lengte van het voormalig woongedeelte is de zijbeuk nog verder uitgebreid. Dit nieuwe deel is eveneens voorzien van enkele vensters.

Rechterzijgevel (oostgevel, straatzijde):

De steens dikke en in kruisverband opgemetselde gevel dateert uit de bouwtijd (XVIIId) en heeft aan de onderzijde een gecementeerde plint en is voorzien van acht moderne zes-ruits betonnen stalramen met bakstenen onderdorpels. Een van deze vensters is geplaatst in een oorspronkelijk grotere vensteropening, waarvan de rol-laag aan de boven- en onderzijde nog in het muurwerk aanwezig zijn. In het rechter deel bevond zich oorspronkelijk een brede doorgang voor dubbele staldeuren. Van deze thans dichtgezette opening bevinden zich in het muurwerk nog de vier natuurstenen duimblökkken (de

18de-eeuwse rechterzijgevel (straatgevel).

onderste twee bevinden zich net onder het niveau van het maaiveld).

Achtergevel (kopgevel stalgedeelte):

In deze in kruisverband opgemetselde, laat achttiende-eeuwse gevel bevinden zich drie stalramen, een schuifdeur een deur (1961) en een hooiluik. In de gevel zijn diverse sporen van oorspronkelijke, thans dichtgezette gevelopeningen zichtbaar, zoals bijvoorbeeld een laag mestdeurtje in het rechterdeel van de gevel.

Achtergevel.

Interieur:

Zoals reeds vermeld, is de oorspronkelijke indeling in een woon- en staldeel verdwenen. De 18de- eeuwse kapconstructie daarentegen, is op zolderniveau nog grotendeels intact en bestaat uit vijf ankerbalkgebinten voorzien van telmerken, evenals een aantal eiken daksporen en hanenhouten. Op de begane grond is alles weggebro-

Detail 18de-eeuws ankerbalkgebint.

ken ten behoeve van een vergroting van de stal. Hierbij zijn de stijlen van de ankerbalkgebinten tot ongeveer twee meter hoogte afgezaagd en ondervangen door stalen portaalspannen. Door het vergroten en verhogen van de zijbeuk ter plaatse van de linkerzijgevel zijn de sporen op de zijbeuk vervangen door een nieuwe gordingenkap, gedekt met golfplaten.

Redengevende omschrijving

De kortgevelboerderij nabij Berlicumseweg 5-7 heeft monumentale waarde als één van de laatste oudere boerderijen in dit gebied, die bovendien tot ver in de 20ste eeuw een agrarische functie heeft vervuld. Ondanks het feit dat de boerderij in de loop der tijd vermindert is, hebben de gevels, de bouwmassa en in samenhang hiermee de balk- en kapconstructie monumentale waarde vanwege de ouderdom en de authenticiteit van het materiaal.

De boerderij heeft landschappelijke waarde vanwege de markante ligging in het landschap, langs de doorgaande weg van Rosmalen naar Berlicum en is beeldbepalend.

De boerderij vormt samen met enkele gebouwen uit de directe omgeving de laatste restanten van de oudere bebouwing in deze agrarische omgeving en heeft ensemblewaarde met de omgeving.

Datum verkenning: -
Fotografie: M.J.L. Bimmel
Veldwerk: M.J.L. Bimmel
Tekst rapportage: A.K. Hemmes